

NOWINY CODZIENNE

Nr. 388 A

Rok XIII

WARSZAWA
CZWARTEK

29 grudnia
1938 R.

Cena 10 Gr.

W

„WSZYSTKO ZNIKNIJE NA
GŁĘBINIE
CO WIADOME TYLKO

OKU;
LECCZ IDEA NIE
PRZEMINIE

Zygmunt Krasiński
„Przedświłł”

Jaki jest sens polityki włoskiej?

Manewr taktyczny czy Cesarstwo Rzymskie?

Dla Hannibala Alpy nie były przeszkodą

Niebo zaczyna się groźnie chmury nad Morzem Śródziemnym. Stosunki francusko-włoskie uległy bardzo znacznemu zaostreniu. Jest to wynikiem nowych żądań kolonialnych wysuwanych przez Włochy.

W ciągu ostatnich dni obok sprawy Tunisii wysunęła się sprawa Somali francuskiego, które jak wiadomo graniczy ze świeżo zdobytą przez Włochy Abisynią, i już był dawna włoską Erytreą. Włosi według informacji francuskich, skoncentrowali 100 tys. wojska regularnego, 130 tys. robotników białych i 150 tys. wyszkolonych wojskowo tubylców. Siły wojskowe francuskie skoncentrowane w Somali są bardzo nieznaczne tak, że oczywiście Włosi mogliby osiągnąć w szybkim czasie sukces. Czy jednak pójdą tą drogą, wydaje się bardzo wątpliwe, gdyż oznaczałoby to przecieżyć wojnę z Francją nie tylko w Somali, ale i w Europie oraz północnej Afryce.

Wątpić więc należy czy Włochy zdobędą się w tej chwili na decyzję wywołania wojny z Francją. Mimo bowiem dużego wzrostu militarnych sił włoskich nie wiadomo, jakie byłoby stanowisko Anglii. Wreszta Włochy dotychczas nie wypróbowały swych wojsk w prawdziwej wojnie. Wojna abisyńska prowadzona była z przeciwnikiem o wiele słabszym, przykład hiszpański może tylko częściowo wchodzić w rachubę.

Zresztą poza względami militarnymi wchodzi tu w grę również względy ściśle polityczne. We włoskiej polityce zagranicznej walczą bowiem dwa kierunki. Zwolennicy pierwszego z nich zaniepokojeni są szybkim wzrostem potęgi niemieckiej. Wskazują oni na konieczność zrezygnowania na razie z dalszych zdobyczy kolonialnych i ułożenia jakichś takich stosunków z Francją i Anglią. Są zdania, że dalsze utrzymywanie osi Berlin-Rzym kosztuje Włochy bardzo drogo. Przypominają bowiem, że za Abisynię trzeba było zapłacić Niemcom Austrią i

Czechosłowacją. Czy więc trzeba będzie zapłacić im za Dżibuti i Tunis. Alpy stanowią oczywiście poważną przeszkodę wojskową, ale ostatecznie przed 2 z góry tysiącami lat przebył je Hannibal, a w nowszych czasach cesarz niemiecki niejednokrotnie przekraczał je i docierał do samego Rzymu. W tych warunkach — zdaniem zwolenników tego kierunku polityki włoskiej, nie można zbyt polegać na granicy naturalnej i spokojnie patrzeć na to, jak Niemcy umacniają w dalszym ciągu swą przewagę w Europie.

Zwolennicy drugiego kierunku żądają nadal utrzymania osi Berlin-Rzym. Uważają oni, że trzeba korzystać z okazji, by zabezpieczyć ostatecznie pozycję Włoch na Morzu Śródziemnym. Uważają oni, że już w tej chwili jest czas na realizowanie cesarstwa rzymskiego obejmującego basen Morza Śródziemnego. Twierdzą oni, że na skutek specjalnego ukształtowania się granic włoskich bez panowania Włoch na Morzu Śródziemnym granice te są narażone na bezpośredni atak ze strony innych mocarstw. Zresztą dla Włoch koniecznym jest posiadanie swobodnego wyjścia z Morza Śródziemnego i otwarcia drogi do surowców których Włochy są pozbawione. Wreszcie —

twierdzą oni — Włochy mające przewagę w basenie Morza Śródziemnego mogą nie obawiać się Niemiec.

Ostatnie wypadki polityczne wydają się wskazywać raczej na to, że Mussolini przychylił się do drugiej tendencji. Nie można jednak powiedzieć czy sprawa

została już przesądzona. Zachodzi bowiem również możliwość, że ostatecznie posunięcia włoskie są po prostu manewrem taktycznym, mającym ułatwić Włochom wysunięcie szeregu żądań w stosunku do Francji i Anglii i po ich uwzględnieniu doprowadzić do złamania osi Berlin-Rzym.

Jeszcze jedna ofiara nielegalnych zabiegów żydowskiego lekarza

W szpitalu Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Solec w Warszawie zmarła 24-letnia Melania Sułkowska.

Sułkowską przed dwoma tygodniami skierowano do dr. Bolesława Hermana, celem dokonania zabiegu.

Dr. Herman — żyd — jak donosiliśmy, znany z przeprowadzania podejrzanych zabiegów ginekologicznych, po nieudanej operacji na osobie p. Marii Rudnickiej, która zmarła w jego gabinecie, pozabawiał się życia.

Zwłoki Rudnickiej wywozili przyjaciele Hermana wraz z pokojówką na pusty plac przy ul. Prądyńskiego, gdzie je znaleźli następnego dnia rano.

Ponieważ po zabiegu stan Sułkowskiej pogorszył się, umiesz-

czono ją na kuracji w szpitalu Ubezpieczalni Społecznej, gdzie w pierwszy dzień życia zakończyła. Przed śmiercią Sułkowska poprosiła pielęgniarkę o napisanie listu, który jej podyktowała, a w którym opowiada o okolicznościach, w jakich dokonał zabiegu dr. Herman.

Zwłoki Sułkowskiej policja zabezpieczyła i wszczęła dochodzenie.

Egipt będzie bronił swych praw w Kanale Suezkim

KAIR, 28. 12. Egipski minister spraw zagranicznych oświadczył w parlamencie, iż Egipt będzie bronił swoich uprawnień w kanale Suezkim.

Jak dotychczas rząd egipski nie otrzymał żadnej noty w sprawie

kanalu, ani też nie prowadził na ten temat żadnych rokowań. Jednak przez cały czas pilnuje praw kraju, przez który kanał przechodzi i który na budowę kanału udzielił koncesji.

Pierwsze realne osiągnięcie w stosunkach polsko-litewskich

RYGA, 28.12. Dziennik „Siewodnia” zamieszcza rozmowę, którą korespondent tego pisma odbył z posłem R. P. w Kownie, Charwatem, na temat ostatnio podpisanej umowy handlowej polsko-litewskiej.

— Podpisanie tej umowy — oświadczył poseł — jest pierwszym realnym osiągnięciem od czasu normalizacji stosunków polsko-litewskich. Dotychczas proces pogłębiania się tej normalizacji miał charakter raczej psychologiczny, obecnie zaś zbliżenie między obu państwami weszło na drogę realnych interesów. Fakt ten pozwala

przewidywać, że stosunki polsko-litewskie będą się rozwijać, co niewątpliwie przyniesie korzyści obu państwom.

Śmierć senatora podczas przemówienia

BRUKSELA, 28. 12. Podczas dzisiejszego posiedzenia senatu zmarł w czasie przemówienia na atak sercowy reksistowski senator Rhodius.

Walki w Chinach północnych Koncentracja floty japońskiej Mongolia Wewnętrzna bazą antykomunistyczną

SZANGHAI, 28. 12. Jak donosi komunikat chiński, na centralny front przybywają ostatnio znaczne posiłki japońskie. M. in. wiele nowych oddziałów przybyło do Nankinu. Na południu wschód od Szanghaju, Japończycy przeprowadzili zakrojone na szeroką skalę operacje przeciw partyzantom i regularnym oddziałom chińskim i po dłuższej walce zajęli m. Nanhwei. Jednak po kilku energicznych kontratakach Chińczycy odbili z powrotem miasto będące ich głównym punktem oparcia w tym rejonie.

WALKI W MONGOLII WEWNĘTRZNEJ
SZANGHAI, 28. 12. Komunikat chiński donosi że ostatnio ożywiły się operacje w wielu punktach Chin Północnych. Obecnie trwają uporczywe walki w Mongolii Wewnętrznej, w prowincji Siu - Juan, w odległości 500 km. od Baotou.

W południowym Szansi baterie japońskie, znajdujące się na północnym brzegu rzeki Huan - Ho, rozpoczęły systematyczne ostrzeliwanie pozycji chińskich, położonych na przeciwnym brzegu. Złazcza ucierpiał o ognia artyleryjskiego m. Tunguan, które stopniowo obraca się w ruinę. Jednak wszystkie próby Japończyków przeprowadzenia się na południowy brzeg rzeki Huan - Ho zostały odparte ze stratami.

W ostatnich dniach zauważono koncentrację floty japońskiej w rejonie Pakhoi, w pobliżu granicy francuskich Indochin.

WSPÓŁPRACA CHIŃSKO - JAPONSKA
SZANGHAI, 28. 12. Szeft nowego rządu nankińskiego Liang - Hung - Czi, omawiając ostatnie oświadczenie japońskiego premiera ks. Konoye, wyraził przekonanie, iż polityczna i gospodarcza współpraca chińsko - japońska na Dalekim Wschodzie będzie trwale ustalana.

NA FRONCIE KANTONSKIM BEZ ZMIAN
SZANGHAI, 28. 12. Według informacji chińskich w sytuacji

około Kantonu nie nastąpiły poważniejsze zmiany. Chińczycy otoczyli załogę japońską w m. Tsen - Czeng i udaremniają dotychczas wszystkie wysiłki Japończyków przyjsia z pomocą odciętej załogi.

W ostatnich dniach zauważono koncentrację floty japońskiej w rejonie Pakhoi, w pobliżu granicy francuskich Indochin.

W ostatnich dniach zauważono koncentrację floty japońskiej w rejonie Pakhoi, w pobliżu granicy francuskich Indochin.

Liang - Hung - Czi zażądał poza tym likwidacji koncesji zagranicznych w Chinach oraz obalenia eksterytorialności, znacząc, iż Chiny sprzeciwiają się zarówno „agresji ze strony zachodniego kapitalizmu, jak i penetracji komunizmu”.

BAZA ANTYKOMUNISTYCZNA

TOKIO, 28. 12. Agenoia Domei donosi z Kaiganu, iż przedstawiciel autonomicznego rządu Mongolii wewnętrznej, komentując oświadczenia ks. Konoye, wyraził zadowolenie z zapowiedzi zawartej w tym oświadczeniu, iż Mongolia wewnętrzna będzie traktowana jako baza antykomunistyczna.

Trzęsienie ziemi na Korei

TOKIO, 28. 12. W prowincji Tojana oraz na Korei miały miejsce we wtorek dwa trzęsienia ziemi, w których zginęło około 100 osób. Eliższe szczegóły nie są jeszcze znane.

1 stycznia 1939 r.
ukaze się

NOWOROCZNY NUMER „ABC”

który obok bogatej treści informacyjnej zawierać będzie artykuły następujących autorów: dr. Tadeusza Gluźnińskiego, Jana Jodźewicza, K. M. Morawskiego, Zygmunta Rusinka i innych.

Felieton Adolfa Nowaczyńskiego.

Reportaż Alfreda Słonki.

craz „Życzenia Noworoczne” Odrowąza, ilustrowane przez Juliana Żebrowskiego.

Pogodnie i mroźno

Stan pogody w Polsce dziś o godz. 7-ej rano:

Na Helu i w Małopolsce Wschodniej padał śnieg. Temperatura o godz. 7-ej wynosiła od —4 st. w Wielkopolsce do —17 w środku kraju. Niewielkie opady w ciągu doby ubiegłej wystąpiły w Polsce północnej i wschodniej. Stacje górskie notowały: Rabka 34 cm. śniegu, Zakopane 28. Hala Gasińcowa 38. Hala Chochołowska 26. Kasprowy Wierch 70. Morskie Oko, 40. Krynica 22. Worochta 11. Pop Iwan 13.

Dziś w Warszawie o godz. 11-ej było pogodnie, przy słabym wietrze południowo - wschodnim. Temperatura wynosiła —11 st. ciśnienie 748,4 mm, wilgotność 77 proc.

Przewidywany przebieg pogody w dniu 29 bm.: w dzielnicach zachodnich chmurno, miejscami opad śnieżny. Temperatura nieco poniżej zera. Na pozostałym obszarze kraju dość pogodnie i mroźno. Słabe wiatry południowo - wschodnie.

Wielkie plany gospodarcze

Sprawa zjednoczenia narodu dostarcza stale tematów do dyskusji prasowych. Przed paru dniami katolicki „Głos Narodu” w Krakowie polemizując z nami, wysunął twierdzenie, że zjednoczenie narodu może się dokonać na podstawie pewnych ideologii, nie zaś planów gospodarczych. Zachodzi tu duże nieporozumienie.

Niewątpliwie zjednoczenie może się dokonać jedynie na podstawie ideologii, a mianowicie ideologii narodowej i chrześcijańskiej. Ale zachodzi pytanie czy głoszenie tej samej ideologii przez różne ugrupowania i różnych ludzi, jest już wystarczającym warunkiem zjednoczenia. Pod tym względem można mieć bardzo poważne wątpliwości.

Dzisiaj w Polsce hasłami narodowymi i katolickimi po-

slugują się najrozmaitsze ugrupowania polityczne. Niemal je dyni socjaliści i komuniści takimi hasłami się nie posługują. A nawet oni niejednokrotnie używają ich jako pewnego rodzaju parawanu. Parawan ten jest jednak tak przejrysty i pokazuje wyraźnie co za nim się kryje, że nikt go nie bierze poważnie. Ale poza tym inne ugrupowania działają pod hasłami narodowymi i katolickimi niemal w całości.

Czyż można jednak powiedzieć, że zjednoczenie narodu już nastąpiło? Nikt tego nie twierdzi, przynajmniej nie „Głos Narodu”. Dlaczego tak jest? Bo nie wystarcza głosić pewne hasła, trzeba je również realizować, trzeba z nich wyciągać praktyczne konsekwencje. I dlatego istotne zjednocze-

nie może nastąpić nie na platformie głoszenia pewnych hasła, ale wyciągnięcia z tych hasła praktycznych konsekwencji na podstawie wykonywania pewnych określonych planów.

Jeśli te plany mają naprawdę jednoczyć, muszą to być plany wielkie, zdolne do wywołania entuzjazmu. Na platformie małych planów wykazujących brak zaufania w wielkie siły narodu, zjednoczenie nie nastąpi.

W dobie obecnej coraz bardziej pogłębia się świadomość, że bez bardzo wydatnego zwiększenia tempa naszego życia gospodarczego nie tylko nie jest możliwa istotna

potęga narodu, ale nawet sam normalny rozwój państwa staje poważnie zakwestionowany. Wzmoczenie tempa życia gospodarczego może nastąpić jedynie na podstawie głębokiej i radykalnej przebudowy życia gospodarczego. Potrzeba planu takiej przebudowy nabiera wielkiego znaczenia.

W tych warunkach zagadnienie przebudowy gospodarczej wysuwa się na plan pierwszy. W tych warunkach wielkie plany gospodarcze mogą wywołać w społeczeństwie wielkie poruszenie, mogą stać się bodźcem do istotnego zjednoczenia.

J. K.